പദ്മപുരാണമ്/ഖണ്ഡഃ 1 (സൃഷ്ടിഖണ്ഡമ്)/അധ്യായഃ 32

http://aksharamukha.appspot.com/api/website?source=Devanagari&target=Malayalam&preOptions=[]&postOptions=[]&nativize=false&url=https://sa.wikisource.org//sa.wikisource.org/s/i53

ഭീഷ്മ ഉവാച.

കേന കർമവിപാകേന പ്രേതത്വം ജായതേ പുനഃ.

കേന വാത്ര പ്രമുച്യേത തന്മേ ബ്രൂഹി മഹാമതേ1.

പുലസ്ത്യ ഉവാച.

അഹം തേ കഥയിഷ്യാമി സർവമേതദശേഷതഃ.

യച്ഛ്രുത്വാ ന പുനർമോഹം യാസ്യതേ നൃപസത്തമ2.

യേന ജായേത പ്രേതത്വം യേന ചാസ്മാത്പ്രമുച്യതേ.

പ്രാപ്നോതി നരകം ഘോരം ദുസ്തരം ത്രിദശൈരപി3.

സതാം സംഭാഷണേ ചൈവ പുണ്യതീർഥാനുകീർത്തനേ.

മാനവാസ്തു പ്രമുച്യംത ആപന്നാഃ പ്രേതയോനിഷു4.

ശ്രൂയതേ ഹി പുരാ ഭീഷ്മ ബ്രാഹ്മണഃ സംശിതവ്രതഃ.

പൃഥുസ്സർവത്ര വിഖ്യാതഃ സംതോഷേ ച സദാ സ്ഥിതഃ5.

സ്വാധ്യായയുക്തോ ഗേഹേഷു നിത്യയോഗശ്ച യോഗവിത്.

ജപയജ്ഞവിധാനേന യുക്തം കാലം ക്ഷിപേച്ച സഃ6.

യുക്തഃ ക്ഷമാദയാഭ്യാം ച ക്ഷാംത്യായുക്തശ്ച തത്ത്വവിത്.

അഹിംസാഹിതചിത്തശ്ച മാർദ്ദവേ ച തഥാസ്ഥിതഃ7.

ബ്രഹ്മചര്യസമായുക്തസ്തപോയോഗസമന്വിതഃ.

യുക്തഃ സ പിതൃകാര്യേഷു യുക്തോ വൈദികകർമസു8.

പരലോകഭയേയുക്തോ യുക്തസ്സത്യവചഃ പ്രതി.

യുക്തോ മധുരവാക്യേഷു യുക്തശ്ചാതിഥിപൂജനേ9.

ഇഷ്ടാപൂർതസമായുക്തോ യുക്തോ ദ്വംദ്വവിവർജനേ.

സ്വകർമവിധിസംയുക്തോ യുക്തഃ സ്വാധ്യായകർമസു10.

ഏവം കർമാണി കുർവംതസ്സംസാരവിജിഗീഷയാ.

ബഹൂന്യബ്ദാന്യതീതാനി ബ്രാഹ്മണസ്യ ഗൃഹേ സതഃ11.

തസ്യ ബുദ്ധിരിയം ജാതാ തീർഥാഭിഗമനം പ്രതി.

പുണ്യൈസ്തീർഥജലൈരേതത്ക്ലിന്നം കുര്യാം കലേവരമ്12.

പ്രയതഃ പുഷ്കരേ സ്നാത്വാ ഭാസ്കരസ്യോദയം പ്രതി.

കൃതജപ്യനമസ്കാരോപ്യദ്ധ്വാനം പ്രത്യപദ്യത13.

അഗ്രതഃ പംചപുരുഷാനപശ്യത്സോതി ഭീഷണാൻ.

വനേ കംടകവൃക്ഷാഢ്യേ നിർജനേ പക്ഷിവർജിതേ14.

താന്ദൃഷ്ട്വാ വികൃതാകാരാൻസുഘോരാൻപാപദർശനാൻ.

ഈഷത്സംത്രസ്തഹൃദയോ വ്യതിഷ്ഠന്നിശ്ചലാകൃതിഃ15.

അവലംബ്യ തതോ ധൈര്യം ഭയമുത്സൃജ്യ ദൂരതഃ.

പപ്രച്ഛ മധുരാഭാഷീ കേ യൂയം വികൃതാഃ കുതഃ16.

കിം വാ ചൈവ കൃതം കർമ യേ നപ്രാപ്താശ്ച വൈകൃതമ്.

കഥമേവംവിധാഃ സർവേ പ്രസ്ഥിതാഃ കുത്ര ചാധ്വനി17.

പ്രേതാ ഊചുഃ.

ക്ഷുത്പിപാസാന്വിതാ നിത്യം മഹാദുഃഖസമാവൃതാഃ.

ഹൃതപ്രജ്ഞാ വയം സർവേ നഷ്ടസഞ്ജ്ഞാവിചേതസഃ18.

ന ജാനീമോ ദിശം ചാപി പ്രദിശം ചാപി കാം ച ന.

നാംതരിക്ഷം മഹീം ചാപി ന ജാനീമോ ദിവം തഥാ19.

യദേതദ്ദുഃഖമാഖ്യാതമേതദേവ സുഖം ഭവേത്.

പ്രഭാതമിദമാഭാതി ഭാസ്കരോദയദർശനാത്20.

അഹം പര്യുഷിതോ നാമ സൂചീമുഖസ്തഥാഽപരഃ.

ശീഘ്രഗോ രോഹകശ്ചൈവ പംചമോ ലേഖകസ്തഥാ21.

ബ്രാഹ്മണ ഉവാച.

പ്രേതാനാം കർമജാതാനാം നാമ്നാ വൈ സംഭവഃ കുതഃ.

കിം തത്കാരണമുദ്ദിശ്യ യതോ യൂയം സനാമകാഃ22.

പ്രേതാ ഊചുഃ.

അഹം സ്വാദു സദാ ഭുംജേ ദദ്യാം പര്യുഷിതം ദ്വിജേ.

ഏതത്കാരണമാസാദ്യ നാമ പര്യുഷിതോ മമ23.

സൂചിതാ ബഹവോഽനേന വിപ്രാശ്ചാന്നാദ്യകാംക്ഷിണഃ.

ഏതത്കാരണമുദ്ദിശ്യ സൂചീമുഖാഭിധോ മതഃ24.

ശീഘ്രം ഗതോഽസ്മി വിപ്രേണ യാചിതഃ ക്ഷുധിതേന ച.

ഏതത്കാരണമുദ്ദിശ്യ ശീഘ്രഗോ ദ്വിജസത്തമ25.

ഗൃഹോപരി സദാ സ്വാദു ഭുംക്തേ ദ്വിജഭയേന ഹി.

ഉദ്വിഗ്നമാനസസ്തത്ര തേനാസൗ രോഹകഃ സ്മൃതഃ26.

മൗനേ ചാപി സ്ഥിതോ നിത്യം യാചിതോ വിലിഖന്മഹീമ്.

അസ്മാകമപി പാപിഷ്ഠോ ലേഖകോ നാമ നാമതഃ27.

കൃച്ഛ്രേണ ലേഖകോ യാതി രോഹകസ്തു അവാക്ശിരാഃ.

ശീഘ്രഗഃ പംഗുതാം പ്രാപ്തഃ സൂചീ സൂചീമുഖോഽഭവത്28.

പര്യുഷിതോ ലമ്ബഗ്രീവോ ലംബോദര ഉദാഹൃതഃ.

ബൃഹദ്വൃഷണലംബോഷ്ഠഃ പാപാദസ്മാദജായത29.

ഏതത്തേ സർവമാഖ്യാതമാത്മവൃത്തം സഹേതുകമ്.

പൃച്ഛസ്വ യദി തേ ശ്രദ്ധാ പൃഷ്ടാശ്ച കഥയാമഹേ30.

ബ്രാഹ്മണ ഉവാച.

യേ ജീവാ ഭുവി തിഷ്ഠംതി സർവേപ്യാഹാരമൂലകാഃ.

യുഷ്മാകമപി ചാഹാരം ശ്രോതുമിച്ഛാമി തത്ത്വതഃ31.

പ്രേതാ ഊചുഃ.

ശൃണുഷ്വാഹാരമസ്മാകം സർവസത്വവിഗർഹിതമ്.

യച്ഛ്രുത്വാ നിംദസേ വിപ്ര ഭൂയോഭൂയശ്ച നിത്യശഃ32.

ശ്ലേഷ്മമൂത്രപുരീഷേണ യോഷിദങ്ഗമലേന ച.

ഗൃഹാണി ത്യക്തശൗചാനി പ്രേതാ ഭുംജംതി തത്ര വൈ33.

സ്ത്രീഭിർദഗ്ധാനി കീർണാനി പ്രകീർണോച്ഛിഷ്ടകാനി ച.

മലേനാപി ജുഗുപ്സ്യാനി പ്രേതാ ഭുംജംതി തത്ര വൈ34.

ചിത്തലജ്ജാവിഹീനാനി ഹോമഹീനാനി യാനി ച.

വ്രതൈശ്ചൈവ വിഹീനാനി പ്രേതാ ഭുംജംതി തത്ര വൈ35.

ഗുരവോ നൈവ പൂജ്യംതേ സ്ത്രീജിതാനി ഗൃഹാണി ച.

ക്രോധലോഭഗൃഹീതാനി പ്രേതാ ഭുംജംതി തത്ര വൈ36.

ത്രപാ മേ ജായതേ താത കഥ്യമാനേ സ്വഭോജനേ.

അസ്മാത്പരതരം ചാന്യന്ന വക്തുമപി ശക്യതേ37.

നിവൃത്തിം പ്രേതഭാവസ്യ പൃച്ഛാമസ്ത്വാം ദൃഢവ്രത.

യഥാ ന ഭവതി പ്രേതസ്തന്മേ വദ തപോധന38.

ബ്രാഹ്മണ ഉവാച.

ഏകരാത്ര ദ്വിരാത്രാദി കൃച്ഛ്രചാംദ്രായണാദിഭിഃ.

വ്രതൈരന്യൈഃ കൃതൈർനിത്യം ന പ്രേതോ ജായതേ നരഃ39.

ത്രീനഗ്നീൻപഞ്ച ചൈകം വാ യോഽഹന്യഹനി സേവതേ.

സ വൈ ഭൂതദയാപന്നോ ന പ്രേതോ ജായതേ നരഃ40.

തുല്യോ മാനേഽപമാനേ ച തുല്യഃ കാംചനലോഷ്ടയോഃ.

തുല്യഃ ശത്രൗ ച മിത്രേ ച ന പ്രേതോ ജായതേ നരഃ41.

ദേവതാഽതിഥിപൂജാസു ഗുരുപൂജാസു നിത്യശഃ.

രതോ വൈ പിതൃപൂജാസു ന പ്രേതോ ജായതേ നരഃ42.

ശുക്ലാംഗാരകസംയുക്താ ചതുർഥീ ജായതേ യദാ.

ശ്രദ്ധയാ ശ്രാദ്ധകൃത്തസ്യാം ന പ്രേതോ ജായതേ നരഃ43.

ജിതക്രോധവിമർശോയസ്തൃഷ്ണാസംഗവിവർജിതഃ.

ക്ഷമാവാന്ദാനശീലശ്ച ന പ്രേതോ ജായതേ നരഃ44.

ഗോബ്രാഹ്മണാംശ്ച തീർഥാനി പർവതാംശ്ച നദീസ്തഥാ.

ദേവാംശ്ചൈവ തു യോ വന്ദ്യാന്ന പ്രേതോ ജായതേ നരഃ45.

പ്രേതാ ഊചുഃ.

ശ്രുതാശ്ച വിവിധാ ധർമാഃ പൃച്ഛാമോ ദുഃഖിതാ മുനേ.

യേന വൈ ജായതേ പ്രേതസ്തന്നോ വദ മഹാമതേ46.

ബ്രാഹ്മണ ഉവാച.

ശൂദ്രാന്നേന തു ഭുക്തേന ബ്രാഹ്മണേന വിശേഷതഃ.

മ്രിയതേ ഹ്യുദരസ്ഥേന സ വൈ പ്രേതോ ഭവേന്നരഃ47.

മാതരം പിതരം ഭ്രാതൄൻഭഗിനീം സുതമേവ ച.

അദൃഷ്ടദോഷാംസ്ത്യജതി സ പ്രേതോ ജായതേ നരഃ48.

അയാജ്യയാജനാച്ചൈവ യാജ്യസ്യ ച വിവർജനാത്.

രതോ വൈ ശൂദ്രസേവാസു സ പ്രേതോ ജായതേ നരഃ49.

ന്യാസാപഹർതാ മിത്രധ്രുക്ശൂദ്രപാകരതഃ സദാ.

വിസ്രംഭഘാതീ കൂടസ്ഥഃ സ പ്രേതോ ജായതേ നരഃ1.32.50.

ബ്രഹ്മഹാ ഗോഘ്നകഃ സ്തേനഃ സുരാപോ ഗുരുതല്പഗഃ.

ഭൂമികന്യാപഹർത്താ ച സ പ്രേതോ ജായതേ നരഃ51.

സാമാന്യാം ദക്ഷിണാം ലബ്ധ്വാ ഏക ഏവ നിഗൂഹതി.

നാസ്തികീഭാവനിരതഃ സ വൈ പ്രേതോഭിജായതേ52.

ഏവം ബ്രുവാണേ വിപ്രേന്ദ്ര ആകാശേ ദുംദുഭിസ്വനഃ.

പുഷ്പവൃഷ്ടിഃ പപാതോർവ്യാം ദേവൈർമുക്താ സഹസ്രശഃ53.

പ്രേതാനാം തു വിമാനാനി ആഗതാനി സമംതതഃ.

അസ്യ വിപ്രസ്യ സംഭാഷാത്പുണ്യസംകീർതനേന ച54.

തസ്മാത്സർവപ്രയത്നേന സതാം സംഭാഷണം കുരു.

യദി തേ ശ്രേയസാ കാര്യം ഗംഗാസുത അതംദ്രിതഃ55.

തിലകം സർവധർമസ്യ പഞ്ചപ്രേതകഥാമിമാമ്.

പഠേല്ലക്ഷം യോഽസ്യ കുലേ ന പ്രേതോ ജായതേ നരഃ56.

ശൃണോതി വാപ്യഭീക്ഷ്ണം വാ ശ്രദ്ധയാ പരയാന്വിതഃ.

ഭക്ത്യാ സമന്വിതോ വാപി ന പ്രേതോ ജായതേ നരഃ57.

ഭീഷ്മ ഉവാച.

അംതരിക്ഷേ കിമർഥം തു പുഷ്കരം പരികീർത്യതേ.

മുനിഭിർധർമശീലൈശ്ച ലഭ്യതേ തത്കഥം ത്വിഹ58.

യേന തല്ലഭ്യതേ ലബ്ധം ലബ്ധം ചൈവ ഫലപ്രദമ്.

തന്മേ സർവം സമാചക്ഷ്വ കൗതുകാദേവ പൃച്ഛതഃ59.

പുലസ്ത്യ ഉവാച.

ഋഷികോടിസ്സമായാതാ ദക്ഷിണാപഥവാസിനീ.

സ്നാനാർഥം പുഷ്കരേ രാജൻപുഷ്കരം ച വിയദ്ഗതമ്60.

മത്വാതേ മുനയഃ സർവേ പ്രാണായാമപരായണാഃ.

ധ്യായമാനാഃ പരം ബ്രഹ്മ സ്ഥിതാ ദ്വാദശവത്സരാൻ61.

ബ്രഹ്മാ മഹർഷയസ്തത്ര ദേവാസ്സേന്ദ്രാസ്സമാഗതാഃ.

ഋഷയോംതർഹിതാഃ പ്രോചുർനിയമാംസ്തേ സുദുഷ്കരാൻ62.

ആകാരണം പുഷ്കരസ്യ മംത്രേണ ക്രിയതാം ദ്വിജാഃ.

ആപോഹിഷ്ഠേതി തിസൃഭിർഋഗ്ഭിഃ സാംനിധ്യമേഷ്യതി63.

അഘമർഷണജപ്യേന ഭവേദ്വൈ ഫലദായകമ്.

വിപ്രൈർവാക്യാവസാനേ തു സർവൈസ്തൈസ്തു തഥാ കൃതമ്64.

കൃതേന പുണ്യതാം പ്രാപ്താ യേ നിദേശാച്ച തേ ദ്വിജാഃ.

ഗർഹിതാ ധർമശാസ്ത്രേഷു തേ വിപ്രാ ദക്ഷിണോത്തരാഃ65.

യേ ചാന്യേ പാർവതീയാശ്ച ശ്രാദ്ധേനാർഹംതി കേതനമ്.

ഏതസ്മാത്കാരണാദ്രാജന്വിയത്യേവം സമാസ്ഥിതമ്66.

കാർതിക്യാം പുഷ്കരം സ്നാനാത്പൂതതാമഭിയച്ഛതി.

ബ്രഹ്മണാ സഹിതം രാജൻസർവേഷാം പുണ്യദായകമ്67.

തത്രാഗതാസ്തു യേ വർണാഃ സർവേ തേ പുണ്യഭാജനാഃ.

ദ്വിജൈസ്തുല്യാ ന സംദേഹോ വിനാ മംത്രേണ തേ നൃപ68.

ആഗ്നേയം തു യദാ ഋക്ഷം കാർതിക്യാം ഭവതി ക്വചിത്.

മഹതീ സാ തിഥിർജ്ഞേയാ സ്നാനേ ദാനേ തഥോത്തമാ69.

യദാ യാമ്യം തു ഭവതി ഋക്ഷം തസ്യാം തിഥൗ ക്വചിത്.

തിഥിഃ സാപി മഹാപുണ്യാ യതിഭിഃ പരികീർതിതാ70.

പ്രാജാപത്യം യദാ ഋക്ഷം തിഥൗ തസ്യാം നരാധിപ.

സാ മഹാകാർതികീ പ്രോക്താ ദേവാനാമപി ദുർലഭാ71.

യദാ ചാർകേ ഗുരൗ സോമേ വാരേഷ്വേതേഷു വൈ ത്രിഷു.

ത്രീണ്യേതാനി ച ഋക്ഷാണി സ്വയം പ്രോക്താനി ബ്രഹ്മണാ72.

അത്രാശ്വമേധികം പുണ്യം സ്നാതസ്യ ഭവതി ധ്രുവമ്.

ദാനമക്ഷയതാം യാതി പിതൄണാം തർപണം തഥാ73.

വിശാഖാസു യദാ ഭാനുഃ കൃത്തികാസു ച ചംദ്രമാഃ.

സ യോഗഃ പുഷ്കരോ നാമ പുഷ്കരേഷ്വതിദുർലഭഃ74.

അംതരിക്ഷാവതീർണേ തു തീർഥേ പൈതാമഹേ ശുഭേ.

സ്നാനം യേഽത്ര കരിഷ്യംതി തേഷാം ലോകാ മഹോദയാഃ75.

ന സ്പൃഹാംതേന്യപുണ്യസ്യ കൃതസ്യാപ്യകൃതസ്യ ച.

കരിഷ്യംതി മഹാരാജ സത്യമേതദുദാഹൃതമ്76.

തീർഥാനാം പ്രവരം തീർഥം പൃഥിവ്യാമിഹ പഠ്യതേ.

നാസ്മാത്പരം പുണ്യതീർഥം ലോകേഷു നൃപ പഠ്യതേ77.

കാർതിക്യാം തു വിശേഷേണ പുണ്യാ പാപഹരാ ശുഭാ.

ഉദുംബരവനാത്തസ്മാദാഗതാ ച സരസ്വതീ78.

തയാ തത്പൂരിതം തീർഥം പുഷ്കരം മുനിസേവിതമ്.

ദക്ഷിണേ ശിഖരം ഭാതി പർവതസ്യാവിദൂരതഃ79.

നീലാംജനചയപ്രഖ്യം വർണതോ നീലശാദ്വലമ്.

തയാ തച്ഛിഖരം തസ്യ ഖസ്ഥിതം പുഷ്കരം യഥാ80.

പ്രാവൃട്കാലേ വിയത്പൂർണം ഘനവൃംദമിവോച്ഛ്രിതമ്.

കദംബപുഷ്പഗംധാഢ്യം കുടജാർജുനഭൂഷിതമ്81.

രഥമാർഗമിവാരോഢും രവേസ്തച്ഛിഖരം സ്ഥിതമ്.

വൃത്തൈസ്സുപുലകൈസ്സ്നിഗ്ധൈഃ സ്ത്രീണാമിവ പയോധരൈഃ82.

ശ്രീഫലൈഃ ശിഖരം ഭാതി സമന്താത്സുമനോഹരൈഃ.

ഗുംജദ്ഭിഃ ഷട്പദകുലൈഃ സമംതാദുപശോഭിതമ്83.

കോകിലാരാവരുചിരം ശിഖി കേകാ രവാകുലമ്.

ശൃംഗേ മനോഹരേ തസ്മിന്നുദ്ഗതാസു മനോരമാ84.

പുണ്യാപുണ്യജലോപേതാ നദീയം ബ്രഹ്മണസ്സുതാ.

വംശസ്തംബാത്സുവിപുലാ പ്രവൃത്താ ചോത്തരാമുഖീ85.

ഗത്വാ തതോ നാതിദൂരാത്പുനര്യാതി പരാങ്മുഖീ.

തതഃ പ്രഭൃതി സാ ദേവീ പ്രസന്നാ പ്രകടാസ്ഥിതാ86.

അന്തർധാനം പരിത്യജ്യ പ്രാണിനാമനുകമ്പയാ.

കനകാ സുപ്രഭാ ചൈവ നന്ദാ പ്രാചീ സരസ്വതീ87.

പംചസ്രോതാഃ പുഷ്കരേഷു ബ്രഹ്മണാ പരിഭാഷിതാ.

തസ്യാസ്തീരേ സുരമ്യാണി തീർഥാന്യായതനാനി ച88.

സംസേവിതാനി മുനിഭിഃ സിദ്ധൈശ്ചാപി സമംതതഃ.

തേഷു സർവേഷു ഭവിതാ ധർമഹേതുഃ സരസ്വതീ89.

ഹാടകക്ഷിതിഗൗരീണാം തത്തീർഥേഷു മഹോദയമ്.

ദാനം ദത്തം നരൈഃ സ്നാതൈർജനയത്യക്ഷയം ഫലമ്90.

ധാന്യപ്രദാനം പ്രവരം വദംതി തിലപ്രദാനം ച തഥാ മുനീംദ്രാഃ .

യൈസ്തേഷു തീർഥേഷു നരൈഃ പ്രദത്തം തദ്ധർമഹേതു പ്രവരം പ്രദിഷ്ടമ്91.

പ്രായോപവേശം പ്രയതഃ പ്രയത്നാദ്യസ്തേഷു കുര്യാത്പ്രമദാ പുമാന്വാ.

തീർഥേപി സംയോജ്യ മനോപി ചേത്ഥം ഭുംക്തേ ഫലം ബ്രഹ്മഗൃഹേ യഥേഷ്ടമ്92.

തസ്യോപകംഠേ മ്രിയതേ ഹി യൈസ്തു കർമക്ഷയാത്സ്ഥാവരജംഗമൈശ്ച.

തേ ചാപി സർവേ സകലം പ്രസഹ്യ ലഭംതി യജ്ഞസ്യ ഫലം ദുരാപമ്93.

തതസ്തു സാ ധർമഫലാരണീ ച ജന്മാദിദുഃഖാർദിതചേതസാം തു.

സർവാത്മനാ ചാരുഫലാ സരസ്വതീ സേവ്യാ പ്രയത്നാത്പുരുഷൈർമഹാനദീ94.

തത്ര യേ സലിലം പൂതം പിബംതി സതതം നരാഃ.

ന തേ മനുഷ്യാ ദേവാസ്തേ ജഗത്യാമിഹ സംസ്ഥിതാഃ95.

യജ്ഞൈർദാനൈസ്തപോഭിശ്ച യത്ഫലം പ്രാപ്യതേ ദ്വിജൈഃ.

തദത്ര സ്നാനമാത്രേണ ശൂദ്രൈരപി സ്വഭാവജൈഃ96.

ദർശനാത്പുഷ്കരസ്യാപി മഹാപാതകിനോപി യേ.

തേപി തത്പാപനിർമുക്താഃ സ്വർഗം യാംതി തനുക്ഷയേ97.

തത്രോപവാസീ യജ്ഞസ്യ പുംഡരീകസ്യ യത്ഫലമ്.

തത്പ്രാപ്നോതി നരഃ ക്ഷിപ്രമല്പായാസേന പുഷ്കരേ98.

മാഘമാസേ തിലാന്യസ്തു പ്രയച്ഛതി ച സ ദ്വിജേ.

യഥാശക്തി ച ഭക്ത്യാ ച സ വിഷ്ണുഭവനേ വസേത്99.

തത്രോപവാസം സ്നാനം ച പംചഗവ്യാശനം തഥാ.

യഃ കരോതി നരഃ സോപി ദേഹാംതേ സ്വർഗമാപ്നുയാത്1.32.100.

വസംതി തത്സമീപസ്ഥാ യേപി തസ്കരജാതയഃ.

തേപി തസ്യാനുഭാവേന സ്വര്യാംതി ച ന സംശയഃ101.

യേ പുനഃ ശൂദ്രവൃത്തിസ്ഥാസ്ത്രിരാത്രോപോഷിതാ നരാഃ.

പ്രയച്ഛംതി ദ്വിജേഷ്വർഥം ബ്രഹ്മശക്തിസമന്വിതാഃ102.

തേ മൃതാ യാനമാരൂഢാഃ പദ്മാസനചതുർഭുജാഃ.

ബ്രഹ്മണാ സഹ സായുജ്യം പ്രാപ്നുവംത്യപുനർഭവമ്103.

ഗംഗോദ്ഭേദം യത്ര ഗംഗാ സംപ്രാപ്താ സരിതാം വരാമ്.

സരസ്വതീം ദ്രഷ്ടുകാമാ സാംത്വാർഥേ പ്രോദ്ഗതാംഽബരാത്104.

തത്ര ഗത്വാ പയഃപൂതം സുരസിദ്ധനിഷേവിതമ്.

സാരസ്വതം ച വിമലം വിദ്യാധരഗണാർചിതമ്105.

പീതമേകാംജലിമിതം യേനാപ്തം തേന തത്പരം.

അവലോക്യ ദിശം പൂർവാമാഹ ഗംഗേ സഖി ത്വയാ106.

ഏകാകിനീ വിയുക്താസ്മി ക്വ യാസ്യേഹമബാംധവാ.

താം വിജ്ഞായ തതോ ഗംഗാ രുദംതീം ശോകകർശിതാമ്107.

പൂർവദേശാത്സമായാതാ ദ്രഷ്ടും താം ദീനമാനസാമ്.

ദൃഷ്ട്വാ ച താം മഹാഭാഗാം പരിഷ്വജ്യ തു പീഡിതാമ്108.

നേത്രേ പ്രമൃജ്യ ചൈതസ്യാഃ പ്രാഹ ഗംഗാ വചസ്തദാ.

മാ രോദീസ്ത്വം മഹാഭാഗേ ദുഃഷ്കരം തേ കൃതം സഖി109.

ദേവകാര്യം യദന്യേന കർതും ശക്യേത നൈവ ഹി.

ഏതസ്മാത്തേ മഹാഭാഗേ ദ്രഷ്ടും ദേവാഃ സമാഗതാഃ110.

ഏഷാം ച ക്രിയതാം പൂജാ വാങ്മനഃ കായ കർമണാ.

സരസ്വതീ സുരേംദ്രാണാം കൃത്ത്വാ പൂജാ വിധിക്രമമ്111.

ക്രമേണ ബ്രഹ്മജാ പശ്ചാത്സംഗതാ തു സഖീജനമ്.

ജ്യേഷ്ഠമധ്യമയോർമധ്യേ സംഗമോ ലോകവിശ്രുതഃ112.

പശ്ചാന്മുഖീ ബ്രഹ്മസുതാ ജാഹ്നവീ തു ഉദങ്മുഖീ.

തതസ്തേ വിബുധാഃ സർവേ പുഷ്കരം യേ സമാഗതാഃ113.

വിദിത്വാ ദുഷ്കരം കർമ തസ്യാ സ്തുതിമകാരയൻ.

ത്വം ബുദ്ധിസ്ത്വം മതിർലക്ഷ്മീസ്ത്വം വിദ്യാ ത്വം ഗതിഃ പരാ114.

ത്വം ശ്രദ്ധാ ത്ത്വം പരാ നിഷ്ഠാ ബുദ്ധിർമേധാ രതിഃ ക്ഷമാ.

ത്വം സിദ്ധിസ്ത്വം സ്വധാ സ്വാഹാ ത്വം പവിത്രം മതം മഹത്115.

സംധ്യാ രാത്രിഃ പ്രഭാ ഭൂതിർമേധാ ശ്രദ്ധാ സരസ്വതീ.

യജ്ഞ വിദ്യാ മഹാവിദ്യാ ഗുഹ്യവിദ്യാ ച ശോഭനാ116.

ആന്വീക്ഷികീ തു യാ വാർതാ ദംഡനീതിശ്ച കഥ്യതേ.

നമോസ്തു തേ പുണ്യജലേ നമഃ സാഗരഗാമിനി117.

നമസ്തേ പാപനിർമോകേ നമോ ദേവി ജഗത്പ്രിയേ.

ഏവം സ്തുതാ ഹി സാ ദേവീ ദിവ്യാ സ്വാർഥപരായണൈഃ118.

ഏവം സാ പ്രാങ്മുഖീ തത്ര സ്ഥിതാ ദേവീ സരസ്വതീ.

സർവതീർഥമയീ ദേവീ സർവാമരസമന്വിതാ119.

പ്രാചീ സേതി ബുധൈർജ്ഞേയാ ബ്രഹ്മണോ വചനം തഥാ.

തത്ര ശുദ്ധാവടംനാമ തീർഥം പൈതാമഹം സ്മൃതമ്120.

ദർശനേനാപി വൈ തസ്യ മഹാപാതകിനോപി യേ.

ഭോഗിഭോഗാൻസമശ്നംതി വിശുദ്ധാ ബ്രഹ്മണോംതികേ121.

പ്രായോപവേശം യേ തത്ര പ്രകുർവംതി നരോത്തമാഃ.

തേ മൃതാ ബ്രഹ്മയാനേന ദിവം യാംത്യകുതോഭയാഃ122.

തത്രാല്പമപി യൈർദാനം ദത്തം ബ്രഹ്മവിദാത്മനാമ്.

ജന്മാംതരശതം തേഷാം തൈർദത്തം ഭാവിതാത്മനാമ്123.

ഖണ്ഡസ്ഫുടിതസംസ്കാരം തത്ര കുർവന്തി യേ നരാഃ.

തേ ബ്രഹ്മലോകമാസാദ്യ മോദന്തേ സുഖിനസ്സദാ124.

യോ്ത്ര പൂജാജപോഹോമഃ കൃതോ ഭവതി ദേഹിനാമ്.

അനന്തം തത്ഫലം സർവം ബ്രഹ്മഭക്തിരതാത്മനാമ്125.

തത്ര ദീപപ്രദാനേന ജ്ഞാനചക്ഷുരതീംദ്രിയഃ.

പ്രാപ്നോതി ധൂപദാനേന സ്ഥാനം ബ്രഹ്മനിഷേവിതമ്126.

അഥ കിം ബഹുനോക്തേന സംഗമേ യത്പ്രദീയതേ.

തദനംതഫലം പ്രോക്തം ജീവതോ വാ മൃതസ്യ ച127.

സ്നാനാജ്ജപാത്തഥാ ഹോമാദനംതഫലസാധകമ്.

രാമേണാഗത്യ വൈ തത്ര പിംഡം ദശരഥസ്യ ച128.

ദത്തം ശ്രാദ്ധം തത്ര തേന മാർകംഡേയേന ദർശിതേ.

തത്ര വാപീ ചതുഃകോണാ തത്ര പിംഡപ്രദാ നരാഃ129.

ഹംസയുക്തേന യാനേന സർവേ യാംതി ത്രിവിഷ്ടപമ്.

തസ്യാം വാപ്യാം തു വൈ ബ്രഹ്മാ പിതൃമേധം ചകാര ഹ130.

യജ്ഞം യജ്ഞവിദാം ശ്രേഷ്ഠഃ സമാപ്തവരദക്ഷിണമ്.

വസവഃ പിതരോ ജ്ഞേയാ രുദ്രാശ്ചൈവ പിതാമഹാഃ131.

ആദിത്യാശ്ച തതസ്തേഷാം വിഹിതാഃ പ്രപിതാമഹാഃ.

ത്രിവിധാ അപി ആഹൂയ പുനരുക്താ വിരിംചിനാ132.

ഭവദ്ഭിഃ പിംഡദാനാദ്യം ഗ്രാഹ്യമത്ര സ്ഥിതൈസ്സദാ.

യത്കൃതം പിതൃകാര്യം ച തദനംതഫലം ഭവേത്133.

വൃത്യർഥം പിതരസ്തേഷാം തുഷ്ടാശ്ചൈവ പിതാമഹാഃ.

ലഭംതേ തർപണാത്തൃപ്തിം പിംഡദാനാത്ത്രിവിഷ്ടപമ്134.

തസ്മാത്സർവം പരിത്യജ്യ പ്രാചീനേ പിംഡദോ ഭവേത്.

ദത്വാ പുത്രഃ പ്രയത്നേന പിതൄൻസർവാംശ്ച തർപയേത്135.

പ്രാചീനേശ്വരദേവസ്യ പുരോഭൂതം പ്രതിഷ്ഠിതമ്.

ആദിതീർഥം തദിത്യുക്തം ദർശനാദപി മുക്തിദമ്136.

സ്പൃഷ്ട്വാ തു സലിലം തത്ര മുച്യതേ ജന്മബംധനാത്.

അവഗാഹനാദ്ബ്രഹ്മണോഽസൗ ഭവത്യനുചരഃ സദാ137.

ആദിതീർഥേ നരഃ സ്നാത്വാ യഃ പ്രദദ്യാത്സമാധിനാ.

അന്നമല്പമപി പ്രായഃ പ്രായശസ്സ്വർഗമാപ്നുയാത്138.

യസ്തത്ര ബ്രഹ്മഭക്താനാം നരഃ സ്നാത്വാ ദദേദ്ധനമ്.

കൃസേരണാപി ഹേമ്നാ ച സ സ്വർഗേ മോദതേ സുഖീ139.

പ്രാചീസരസ്വതീ തത്ര നരൈഃ കിം മൃഗ്യതേ പരമ്.

തസ്യാം സ്നാനാത്ഫലം തൃപ്ത്യൈ തപോയജ്ഞാദിലക്ഷണമ്140.

യേ പിബംതി നരാഃ പുണ്യാം പ്രാചീം ദേവീം സരസ്വതീമ്.

ന തേ നരാഃ സുരാ ജ്ഞേയാ മാർകംഡേയർഷിരബ്രവീത്141.

സരസ്വതീ നദീം പ്രാപ്യ ന സ്നാനേ നിയമഃ ക്വചിത്.

ഭുക്തേ വാ ന ച വാ ഭുക്തേ ദിവാ വാ യദി വാ നിശി142.

തത്തീർഥം സർവത്തീർഥാനാം പ്രാചീനം പ്രവരം സ്മൃതത്.

പാപഘ്നം പുണ്യജനനം പ്രാണിനാം പരികീർത്തിതമ്143.

യേ പുനർഭാവിതാത്മാനസ്തത്ര സ്നാത്വാ ജനാർദനമ്.

പൂജയന്തി യഥാശക്തി തേ പ്രയാംതി ത്രിവിഷ്ടപമ്144.

ദേവാനാം പ്രവരോ വിഷ്ണുസ്തേന യത്ര സരസ്വതീ.

സേവിതാ തത്പരം തീർഥം ക്ഷിതൗ ബ്രഹ്മസുതോഽബ്രവീത്145.

തതസ്തസ്മാന്മഹാതീർഥം മന്യമാനാ മഹോദയമ്.

മംദാകിനീമുദീക്ഷംതീ സ്ഥിതാ തത്ര സരസ്വതീ146.

തത്തീർഥം സർവതീർഥാനാം പരം സ്വായംഭുവോഽബ്രവീത്.

മംദാകിന്യാസമം യത്ര പ്രാപ്യ പുണ്യസമാഗമമ്147.

തത്രസ്ഥാനേ സ്ഥിതാ ദേവൈഃ സ്തുതാ ദേവീ സരസ്വതീ.

മത്വാ ചൈകാകിനീം താം തു ദീനാസ്യാം ദീനമാനസാം148.

സഖീം തദാഽസൃജദ്ബ്രഹ്മാ രൂപിണീം വിമലേക്ഷണാമ്.

ഹരിണീം ഹരിരപ്യാശു ജജ്ഞേ കമലലോചനാമ്149.

വജ്രിണീമപി ദേവേശോ വജ്രപാണിർവിസൃഷ്ടവാൻ.

സുകുരംഗരുചിം ദേവോ നീലകംഠോ വൃഷധ്വജഃ1.32.150.

സഖീം സംജനയാമാസ സരസ്വത്യാസ്ത്രിലോചനഃ.

വിലോക്യമാനാ സാ രാജൻസഖീഭിഃ സുരസുംദരീ151.

പ്രഹൃഷ്ടാ യാതുമാരബ്ധാ ദേവാദേശാന്മഹാനദീ.

തതഃ സഖീഭിഃ സാർദ്ധം സാ പ്രാചീനാഗംതുമുദ്യതാ152.

സരസ്വതീ സമസ്താനാം താസാം ശ്രേഷ്ഠതമാ സ്മൃതാ.

പ്രാചീസരസ്വതീതോയം യേ പിബംതി മൃഗാ ഭുവി153.

തേപി സ്വർഗം ഗമിഷ്യംതി യജ്ഞൈർദ്വിജവരാ യഥാ.

ചിംതാമണിരിവാത്രൈഷാ പ്രാചീ ജ്ഞേയാ സരസ്വതീ154.

തഥാ കാമഫലസ്യേയം ഹേതുഭൂതാ മഹാനദീ.

ദക്ഷിണാം ദിശമാലോക്യ പുനഃ പശ്ചാന്മുഖീ ഗതാ155.

ഉക്താ തയാ തഥാ ഗംഗാ ദിശം പ്രാചീം വ്രജസ്വ ഹ.

വിസ്മർതവ്യാ ന ചാഹം തേ വ്രജ ദേവി യഥാഗതമ്156.

ഇതി ശ്രീപാദ്മപുരാണേ പ്രഥമേ സൃഷ്ടിഖംഡേ തീർഥാവതാരോനാമ ദ്വാത്രിംശോഽധ്യായഃ32.
